

Warszawa, dnia 30 marca 2017 r.

RZĄDOWE CENTRUM LEGISLACJI
DEPARTAMENT PRAWNY I POSTĘPOWAŃ PRZED
TRYBUNAŁEM KONSTITUCYJNYM

RCL.DPPTK.590.14/2017

INFORMACJA

**o wyroku Trybunału Konstytucyjnego
z dnia z 23 lutego 2017 r. w sprawie o sygn. akt K 2/15¹**

I. Problem prawny.

Trybunał Konstytucyjny rozpoznał wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich, w którym podniesiono, iż art. 29 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej² pomija prawo członka służby zagranicznej do zwrotu opłat za naukę dzieci w celu realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego w sytuacji, gdy ze względu na szczególne warunki państwa przyjmującego, dzieci nie mogą zrealizować tego obowiązku w bezpłatnej placówce publicznej.

II. Wzorzec kontroli.

Wnioskodawca wywiódł, iż zaskarżony przepis ustawy o służbie zagranicznej, jest niezgodny z art. 70 ust. 2 (prawo do nauki) i art. 70 ust. 4 (prawo do równego i powszechnego dostępu do wykształcenia) w zw. z art. 32 ust. 1 Konstytucji (prawo do równego traktowania przez władze publiczne).

III. Treść orzeczenia.

Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 29 ust. 4 pkt 4 ustawy o służbie zagranicznej w zakresie, w jakim pomija zwrot opłat za naukę dzieci, które ze względu na szczególne warunki państwa przyjmującego nie mają możliwości uczęszczania do bezpłatnego przedszkola publicznego, oddziału przedszkolnego przy publicznej szkole podstawowej lub korzystania z innej formy wychowania przedszkolnego w celu realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, jest niezgodny z art. 70 ust. 2 zdanie pierwsze i art. 70 ust. 4 zdanie pierwsze w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji.

¹ sentencja została ogłoszona dnia 3 marca 2017 r. w Dz. U. poz. 476

² Dz.U. z 2017 r. poz. 161

Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że realizacja obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego jest elementem konstytucyjnego prawa do nauki. Z tych względów Trybunał, uznał za nieuzasadnione wyłączenie z uprawnienia do zwrotu opłat za naukę w ramach realizacji obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego ze względu na szczególne warunki państwa przyjmującego, jeżeli dzieci pracowników służby zagranicznej nie miały możliwości uczęszczania do bezpłatnego przedszkola publicznego, oddziału przedszkolnego przy publicznej szkole podstawowej lub korzystania z innej formy wychowania przedszkolnego. Pominięcie tych placówek systemu oświaty w art. 29 ust. 4 pkt 4 ustawy o służbie zagranicznej narusza, zdaniem Trybunału, zasadę równego traktowania w dostępie do edukacji, a przez to także ogólną zasadę równości. Obowiązkowe przygotowanie przedszkolne jest bowiem elementem systemu oświaty i rozpoczyna proces edukacji. Nie można więc tego etapu wyłączać z systemu gwarancji konstytucyjnych wynikających z art. 70 Konstytucji.

IV. Wskazówki dla prawodawcy.

Trybunał w uzasadnieniu wyroku wskazał, iż niezbędna będzie interwencja ustawodawcy, bowiem ustawę o służbie zagranicznej należy uzupełnić o odpowiedni fragment realizujący ww. orzeczenie.

Warto w tym miejscu odnotować, że w dniu 14 marca 2017 r. Rada Ministrów przyjęła *projekt ustawy o zmianie ustawy o służbie zagranicznej oraz niektórych innych ustaw*, który proponuje zmianę m.in. art. 29 ust. 4 pkt 4 ustawy, mającą na celu wykonanie przedmiotowego orzeczenia. Projekt ustawy został skierowany do Sejmu RP w dniu 16 marca 2017 r.

Piotr Ołdak
Wicedyrektor
Departamentu Prawnego i Postępowań przed
Trybunałem Konstytucyjnym
w Rządowym Centrum Legislacji

/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
kwalifikowanego certyfikatu/